

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.06.076.04

Inventaris van het archief van het Rijksbureau voor Diamant, 1940-1955

Versie: 06-07-2021

P.H.J. Clemens

Nationaal Archief, Den Haag 1993

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	8
De verwerving van het archief.....	8
Inhoud en structuur van het archief.....	9
Verantwoording van de bewerking.....	9
Verwant materiaal.....	10
Beschikbaarheid van kopieën.....	10
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
1 NIET NAAR ONDERWERP INGEDEELDE STUKKEN.....	11
2 NAAR ONDERWERP INGEDEELDE STUKKEN.....	16
2.1 INSTANDHOUDING VAN DE ORGANISATIE.....	16
2.1.1 Organisatie.....	16
2.1.2 Financiën.....	16
2.1.3 Administratie en archief.....	16
2.1.4 Gebouwen en materieel.....	17
2.1.5 Personeel.....	17
2.2 TAAKUITOEFENING.....	18
2.2.1 Taakuitoefening op basis van de Distributiewet 1939, de productbeschikking(en) en de distributiebeschikking(en).....	18
2.2.1.1 Voorbereiding en uitvoering van de regelgeving en het distributiebeleid in het algemeen.....	18
2.2.1.3 Inschrijving van ondernemingen.....	18
2.2.1.4 Onderzoek naar voorraden, productie, verwerking en gebruik.....	19
2.2.1.8 Verlenen van vergunningen.....	20
2.2.1.9 Inning van bijdragen, inschrijvings- en consentgelden.....	21
2.2.2 Uitvoering van aan het rijksbureau gedelegeerde taken.....	22
2.2.2.1 Regeling van de in- en uitvoer.....	22
2.2.2.1.1 Niet naar specifieke landen ingedeeld.....	23
2.2.2.2.2 Naar specifieke landen ingedeeld.....	24
2.2.2.2 Vorderen van voorraden.....	25
2.2.2.4 Bemoeyenis ingevolge de Verordening "Verwijdering van Joden uit het bedrijfsleven" ..	26
2.2.2.5 Uitvoering Bedrijfsvergunningenbesluit 1941.....	26
2.2.2.6 Samenwerking met de bedrijfsorganisaties.....	27
2.2.2.7 Medewerking aan de afwikkeling van oorlogsgevolgen.....	27
2.2.2.8 Medewerking aan de uitvoering van het Marshallplan.....	28
2.2.2.9 Bevordering van de diamantindustrie.....	29
2.2.3 Uitvoeren van controle en opleggen van sancties.....	30

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Rijksbureau voor Diamant

Archiefbloknummer:

E20133

Omvang:

335 inventarisnummer(s)7,20 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Rijksbureau voor Diamant, , 1940-1955

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het Rijksbureau voor Diamant gaf uitvoering aan de richtlijnen voor de diamantbranche, vastgesteld door de secretaris-generaal van het Departement voor Handel, Nijverheid en Scheepvaart.

Het archief van het Rijksbureau voor Diamant bevat veel correspondentie met diamantbedrijven en belangenorganisaties in het diamantwezen. Daarnaast bevat het stukken betreffende de regeling van de in- en uitvoer van diamanten en gereedschappen, stukken ingevolge de Verordening "Verwijdering Joden uit het bedrijfsleven" en stukken betreffende medewerking aan de afwikkeling van oorlogsgevolgen.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Rijksbureau voor Diamant, nummer toegang 2.06.076.04, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Rijksbureau Diamant, 2.06.076.04, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Het Rijksbureau voor Diamant werd opgericht op 18 oktober 1940.¹ De organisatie gaf uitvoering aan de richtlijnen voor de diamantbranche, vastgesteld door de secretaris-generaal van het Departement voor Handel, Nijverheid en Scheepvaart. Een kernbureau, dat aan de oprichting van de meeste rijksbureaus voorafging, heeft het Rijksbureau voor Diamant niet gekend. Er werd gelijktijdig een Commissie voor Advies ingesteld ter advisering in alle aangelegenheden die met de uitvoering van de diamantbeschikking samenhangen. De voorzitter van de commissie was de directeur van het Rijksbureau. Deze commissie is op 19 oktober 1943 opgeheven.²

Het rijksbureau kende naast een directie, een zevental afdelingen: het secretariaat en algemene zaken onderverdeeld in de huishoudelijke dienst, de type-afdeling, de afdeling comptabiliteit, vergunningen en consentgelden, de diamantboekhouding met interne controle en de afdeling Expertise en Externe Controle. Op het kantoor van het rijksbureau, gevestigd in de Beurs voor de Diamanthatel in Amsterdam, waren dertien mensen werkzaam en in de buitendienst (controle) acht.³

Krachtens de genoemde beschikking was elke ondernemer, werkzaam in de diamantindustrie of -handel verplicht zich bij het Rijksbureau voor Diamant in te schrijven en een voorraadopgave te verstrekken. Het was de betrokken ondernemers voorts verboden, zonder schriftelijke vergunning van het bureau (dat op zijn beurt een fiat behoefde van de Rüstungsinspektion), diamant te kopen, verkopen, bewerken etc. Exportvergunningen dienden via het Rijksbureau te worden aangevraagd bij de Rüstungsinspektion, bij welke instantie in september 1941 een aparte afdeling van diamant was gecreëerd. Eind december 1942 werd bij het Rijksbureau een Duitse Bevollmächtigte aangesteld. Van medio 1943 af zijn grote partijen diamant, afkomstig van Joodse firma's of Verwalters, opgekocht door een vertegenwoordiger te Amsterdam van de Duitse firma Bozenhardt & Co, en naar Duitsland geëxporteerd.⁴ De firma Bozenhardt & Co kocht in opdracht van de Duitse overheid. Ze nam zo'n autonome positie in dat het rijksbureau zich er niet tegen kon weren.⁵ Tengevolge van artikel 4 van de Distributiewet 1939 konden ruwe en bewerkte diamant, diamantpoeder, boort en industriediamant tot distributiegoederen worden verklaard. (In 1944 kwamen daar nog parels en edelstenen bij; tevens machines en gereedschappen die de branche voor de bewerking van de stenen gebruikte.)⁶ De Accountantsdienst van het Ministerie van Handel en Nijverheid stelde in 1945, naar aanleiding van haar analyse van de werkzaamheden van het bureau, het al of niet voortbestaan als zelfstandig rijksbureau aan de orde.⁷ Toch achtte men, direct na de Tweede Wereldoorlog, opheffing van het bureau niet verstandig, omdat iedere controlemogelijkheid zou komen te vervallen, daarmee ook de deviezencontrole ten aanzien van diamant.

Ten aanzien van de hiervoor benodigde strenge controle op invoer, bewerking en uitvoer van diamant was er behoefte aan permanente bijstand. Volgens het accountantsrapport uit 1945 ontbraken de diamant-deskundigen en zou er een uit het bedrijfsleven geformeerde adviescommissie moeten komen.⁸ Dit werd de Diamant In- en Export Commissie die adviseerde

1 Diamantbeschikking nr 1 18 oktober 1940 nr 45613 N.G., Ministerie van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, Directie van Handel & Nijverheid, Stcrt 1940/204.

2 Inventarisnr 75, afschrift van een brief van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart aan het rijksbureau, nr 53389 NO/JZ, Stcrt 1940/204.

3 Inventarisnr 115, rapport nr 5981, Accountantsdienst van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, 2-3-1944.

4 Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie: DOC. II dossier Rijksbureau voor Diamant

5 Inventarisnummer 736, brief nr 2805 van de directeur van het rijksbureau aan mr D. Giltay-Veth, 16-5-1947.

6 Edelsteen- en Paardenbeschikking 1944 no 1, Stcrt 1944/152 en inventarisnr 43.

7 Inventarisnr 115, rapport van de Accountantsdienst van het Ministerie van Handel en Nijverheid inzake de organisatie van het Rijksbureau voor Diamant nr 41, 23-11-1945.

8 Inventarisnummer 115, rapport van de Accountantsdienst van het Ministerie van Handel en Nijverheid inzake de

over de afgifte van in- en uitvoervergunningen na beoordeling van de prijs waartegen men wilde in- en uitvoeren. De directeur van het rijksbureau werd voorzitter.⁹ Van 12 oktober 1953 tot 29 maart 1954 was een extra commissie werkzaam die het rijksbureau medewerking verleende bij de controle op de in- en uitvoer: de Commissie voor de Diamantindustrie (Diamantcommissie).¹⁰

In 1947 heeft de Algemene Rekenkamer de opheffing van het Rijksbureau voor Diamant voorgesteld. De Minister van Economische Zaken was van mening dat: "(...)Het Rijksbureau voor Diamant (...) onder de huidige omstandigheden nog een belangrijke taak te vervullen (heeft). Het voornaamste werk van dit Bureau bestaat uit het afgeven van in- en uitvoervergunningen voor ruwe en bewerkte diamant. Terzijde gestaan door een Commissie van deskundigen uit de branche, de zogenaamde 'Diamant Im- en Export Commissie' wordt de prijs waartegen men wil in- en uitvoeren, beoordeeld. Tevens wordt een schatting gemaakt van het percentage geslepen, dat de ruwe diamant moet opbrengen en wordt de vermoedelijke deviezenopbrengst van het geïmporteerde product geraamd. Deze gegevens worden geadministreerd, waardoor in combinatie met een aan de hand van opgaven van de betrokken ondernemingen samengestelde voorraad-statistiek een overzicht van de diamantsituatie hier te lande ontstaat, welke het aan het Rijksbureau mogelijk maakt een gefundeerde in- en uitvoerpolitiek te voeren en de deviezensmokkel - die juist op dit terrein zo bijzonder gemakkelijk en aantrekkelijk is - zoveel mogelijk te beperken. Het behoeft geen betoog, dat, willen deze werkzaamheden goed vervuld worden, een deskundige leiding en een geregeld contact met industrie en handel nodig zijn, zulks mede in verband met de noodzakelijkheid bij de planning van in- en uitvoer rekening te houden met de marktsituatie in het buitenland. Beide factoren zijn naar mijn mening bij het huidige Rijksbureau voldoende aanwezig in de persoon van de heer Van Essen als directeur en in de omstandigheid, dat het Rijksbureau gevestigd is op de Diamantbeurs."¹¹

In de bijlagen van de Handelingen der Staten-Generaal over 1955-1956 wordt melding gemaakt van de opheffing per 1 oktober 1955.¹² Een formeel opheffingsbeluit waarin vermeld staat welke organen de werkzaamheden overnamen (Ministerie van Economische Zaken, Centrale Dienst voor In- en Uitvoer?) is in het archief is niet aangetroffen. De opheffing van het rijksbureau is bekendgemaakt door middel van persbericht nr 320.¹³

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Overbrenging van een overheidsarchief

organisatie van het Rijksbureau voor Diamant nr 41, 23-11-1945.

9 Inventarisnr 650; de D.I.E.C. was tevens een adviescommissie voor het rijksbureau en de C.D.I.U.

10 Inventarisnr 649. De diamantcommissie diende eveneens het rijksbureau en de C.D.I.U. van advies. Ze was nodig in een periode dat de situatie in de diamantindustrie wederom door werkloosheid en veranderingen in het productieproces slechter geworden was. Stcrt 1953/9, 1954/65.

11 Inventarisnr 115, afschrift van een brief van de minister van Economische Zaken aan de Algemene Rekenkamer, nr. 85009, Algemene Politiek.

12 "Het laatste dezer Rijksbureaux, het Rijksbureau voor Diamant, zal met ingang van 1 October 1955 worden opgeheven. (...) ..de diamantindustrie haar zorgen nog lang niet te boven is. De opheffing van dit Rijksbureau is echter zakelijk verantwoord, omdat de werkzaamheden, die dit bureau de laatste tijd nog verrichtte, zonder bezwaar door andere organen kunnen worden overgenomen", aldus de Bijlagen Handelingen der Staten-Generaal, Zitting 1954-1955, IIIa, 4100, hoofdstuk X, blz 8, § 2.

13 Zie Overzicht van rijksbureaus voor handel & nijverheid door J.C. van Aartrijk en J. Andringa (blauwe map) p. VIII Nummer toegang 2.06.12.

Inhoud en structuur van het archief

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

In september 1992 werd met de inventarisatie van het rijksbureau begonnen. De bewerking bestond uit vier hoofdactiviteiten: vooronderzoek, bestaand uit institutioneel- en archieftechnisch onderzoek, ordening en beschrijving, eindproductbepaling, materiële verzorging.

Er was geen sprake meer van de oude orde die destijds door de administratie van het rijksbureau moet zijn gehanteerd. De nog in 1991 bijgewerkte plaatsingslijst bevatte een willekeurige opsomming van bescheiden. Tijdens het inventariseren werden veel stukken aangetroffen die niet het rijksbureau zelf betreffen, maar opgemaakt of ontvangen zijn door de directeur of de secretaris, uit hoofde van hun nevenfuncties. Eigentijdse toegangen bestonden er in de vorm van postregisters over de jaren 1947-1955. Over 1940-1947 werden ze niet aangetroffen. Voor een groot deel bestaat het archief uit seriematige geordende correspondentie. Deze orde is bij het inventariseren zoveel mogelijk gehandhaafd. Een klein gedeelte van het archief was onderwerpsgewijs in mappen geordend. Uit de administratie van het rijksbureau is voor zover dit in 1992 is aangetroffen niets meer vernietigd. Deze administratie is, vergeleken met de andere rijksbureau's, de meest volledige. De taken van het rijksbureau vloeiden voort uit wet- en regelgeving. Daarom is de uiteindelijke ordening, na inventarisatie van het archief, die van de ordening naar functies geworden. Tenslotte bleven er stukken over die niet uit hoofde van door wet- en regelgeving omschreven taken voortvloeiden. Deze zijn in de volgende rubrieken geplaatst: bemoeienis ingevolge de Verordening "Verwijdering van Joden uit het bedrijfsleven", samenwerking met de bedrijfsorganisaties en bevordering van de diamantindustrie. Dit zijn tevens de laatste rubrieken van de inventaris.

In 1955, het jaar van opheffing, is een vernietigingsvoorstel gedaan door de directeur ten aanzien van in- en uitvoervergunningen. In 1958 zijn verschillende dozen met copieën van in- en uitvoervergunningen over de jaren 1948-1952 vernietigd.¹⁴

Op grond van een vernietigingslijst uit 1979¹⁵ zijn in 1984, 1986 en 1987 delen van het archief van het rijksbureau vernietigd.¹⁶

14 Archief van het Ministerie van Economische Zaken W.A.M. en H. 1 217/5 Rijksbureau Diamant 1 955-1 959.

15 Algemene lijst van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en Economische Zaken, Wijziging lijst van voor vernietiging in aanmerking komende archiefbescheiden, Stscr. van 26 februari 1979, nr 40.

16 D-archief Algemeen Rijksarchief 1984 nr D 8.9/HS, 1986 nr D 1048/HS en 1993 nr D 610/PC.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

1 NIET NAAR ONDERWERP INGEDEELDE STUKKEN

1	Circulaires 1940-1955	1 omslag
	De circulaires van 1940-1944 zijn doorlopend genummerd van 1-29, de overige circulaires hebben geen doorlopend nummer.	
2	Aanwijzingen van de directie 1942	1 omslag
3-57	Correspondentie met overheidsinstellingen 1940-1955	30 omslagen, 53 stukken en 4 pakken
3	Accountantsdienst van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, 1940-1944	
4	Algemene Rekenkamer, 1945-1946, 3 stukken	
5	Arbeid, Gemachtigde voor de, 1943, 3 stukken	
6	Arbeidsinspectie te Amsterdam, 1940-1941, 3 stukken	
7	Bedrijfspolitiek, Afdeling van het Ministerie van Economische Zaken, 1948-1950	
8	Buitenlandse Economische Betrekkingen, Afdeling van het Ministerie van Economische Zaken, 1948-1949, 4 stukken	
9	Generatoren en Tankgas, bureau van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, 1943, 2 stukken	
10	Centraal Bureau voor de Statistiek, 1941-1955	
11	Centraal Distributie Kantoor, 1946, 4 stukken	
12	Centrale Dienst voor Economische Controle (Hoofdinspectie voor de Distributiecontrole) van het Departement van Handel, Nijverheid & Scheepvaart en opvolgers, 1944-1954	
13-16	Centrale Dienst voor In- en Uitvoer, 1941-1955	
	13	1941-1943
	14	1945-1949
	15	1950-1951
	16	1952-1955, 4 pakken
17	Consulaten in Nederland van Amerika, België, Frankrijk, Oostenrijk, Tsjechoslowakije, Zuid-Afrika, Zwitserland en Nederlandse consulaten in Antwerpen, Brussel, Lyon, en Montreal, 1942-1953	
18	Commissariaat Generaal voor de behartiging van de Nederlandse belangen in Duitsland, 1948, 1 stuk	
19	Crisis Uitvoer Bureau van het Departement van Handel, Nijverheid & Scheepvaart, 1940-1941	
20	Directoraat-Generaal van de Arbeid, 1940-1945	
21	Directeur-Generaal van Handel & Nijverheid, plaatsvervangend, ir. E.A. Plate, 1954-1955, 3 stukken	
22	Domeinen, Registratie en - , Inspecteur der -, 1945, 4 stukken	
23	Douanerecherchedienst, afdeling Inspectie en afdeling Fiscale inlichtingen en Opsporingsdienst, 1940-1952	
24	Economische Voorlichtingsdienst van het Departement van Handel, Nijverheid & Scheepvaart en opvolgers, 1940-1949	

- 25 Economische Zaken, Ministerie van (Departement van Handel, Nijverheid & Scheepvaart), geordend op naam of onderwerp, 1940-1955
- 26 Financiën, Ministerie van, 1940-1947
- 27 Gemeentelijke instellingen te Amsterdam, Bloemendaal, Bussum en Haarlem, 1941-1947
- 28 Gewestelijke Arbeidsbureau's, 1942-1944
- 29 Hoofdinspecteur van 's-Rijks Belastingen, 1953, 1 stuk
- 30 Invoerrechten en Accijnzen, Inspectie der - , te Amsterdam en Dienst -te Putte, 1945-1953
- 31 Kabinet van het Ministerie van Economische Zaken, 1942-1949
- 32 Kamers van Koophandel en Fabrieken, Nederlandse - , in Nederland, België en Luxemburg, Frankrijk, Italië, 1941-1954
- 33 Militair Gezag, 1945
- 34 Nederlandse Bank N.V., 1946-1953
- 35 Nederlandse Beheersinstituut, 1946-1955
- 36 Nederlands Clearingsinstituut, 1940-1941
- 37 'Omroep De Nederlandsche - ', Rijksradio-omroep, 1941-1946
- 38 Ontvanger der Directe Belastingen, 1943-1944
- 39 Oorlog, Ministerie van, 1945-1947, 3 stukken
- 40 Oorlogsbuit, Bureau van het Ministerie van Financiën, 1948-1954
- 41 Politieke Opsporingsdienst, commandant van de, 1945, 1 stuk
- 42 Parket van de Officier van Justitie te Amsterdam en te Almelo, 1941-1953
- 43 Persdienst van het Ministerie van Economische Zaken, 1950, 3 stukken
- 44 Politie van Amsterdam, 1941-1947
- 45 Prijzen, Gemachtigde voor de, 1941-1943
- 46 Procureur-Fiscaal te Amsterdam, 1947, 2 stukken
- 47 P.T.T., Staatsbedrijf der, 1941-1948 en 1954
- 48 Raad van Arbeid te Amsterdam, 1941-1944
- 49 Regeringsvoorlichtingsdienst, 1949-1950, 3 stukken
- 50 Registratie en Successie, Inspectie der, 1948-1949, 4 stukken
- 51 Rijksbureau voor Voedselvoorziening, 1942-1946
- 52 Rijksbureaus van Handel & Nijverheid, 1940-1950
- 53 Rijksgebouwendienst, 1940-1954
- 54 Schade-Enquête-Commissies, 1946-1954
- 55 Scheepvaart, Ministerie voor, 1946, 3 stukken
- 56 Verkeer en Waterstaat, Ministerie van, 1947-1948, 4 stukken
- 57 Zuiveringsraad voor het Bedrijfsleven, 1946-1947, 4 stukken
- 58-85** Correspondentie met diamantbedrijven
1940-1955 25 omslagen en 10 stukken
- 58 Asschers Diamantmaatschappij N.V., 1940-1950
- 59 Aardewerk Em., groothandelaar, 1940
- 60 Blits S., importeur en exporteur van industriediamant, 1940-1943
- 61 Drukker & Zn. D. en Drukker S., diamant im- en exporteurs, 1950-1951, 5 stukken
- 62 Dumig G.E. & Ph. W., diamantairs, 1950, 2 stukken
- 63 Genadia Industrial Diamonds import/export, 1947-1955
- 64 Heilbrunn R., groothandelaar, 1940-1946
- 65 Hillesum J., diamantslijper, 1946-1950
- 66 Internationale Industrie Diamant Organisatie import/export N.V. (I.D.O.), 1954-1955

- 67 Kahl S.H., te Genève, importeur van ruwe industriediamant en boort, 1940, 4 stukken
- 68 Koch & Zonen A.H., diamanthandelaars, 1940-1950
- 69 Koord M., verwerker en detailhandelaar, 1942-1944
- 70 Lampie W., makelaar in diamant, 1940-1943
- 71 Montanhes E., commissionnair in diamant, 1940-1942
- 72 Müller-Gülich K.W., compagnon firma W. Müller, 1941
- 73 Reiss A., verwerker, importeur en groothandelaar van diamant, 1940-1946
- 74 Smit & Zonen, J.K., handelaars in industriediamant, 1940-1953
- 75 Soep & Co., Benj. A., diamanthandel, 1940-1945
- 76 Sondheimer N.V., handelaars in paarden en edelgesteenten, 1942
- 77 Stenger H.A.J., importeur en exporteur, 1946-1948
- 78 Struch Diamanthandelmaatschappij, exporteur, 1940-1944
- 79 Svenska Diamantbergborrnings Aktiebolaget (Swedisch Diamond Rock Drilling Compagny), 1941
- 80 Tools N.V., Gereedschappen- en Machinehandel, detailhandel in industriediamant, 1941-1943
- 81 Uhrenstein Aktiengesellschaft te Zwitserland, fabrikant van stenen voor naaldlagers, 1940-1941
- 82 Voogd J. de, diamantverwerker, 1941-1942
- 83 Voorzanger J.S., diamanthandelaar, 1940-1943
- 84 Witmond L. en Van Praag M., diamanthandelaars, 1940-1944
- 85 Zwaan, J.F. van der, goud-zilver-uurwerken, 1941-1942

86-95 Correspondentie met belangenorganisaties in het diamantwezen 1940-1955 10 omslagen

- 86 Algemene Juweliers Vereniging, 1951-1955
- 87 Algemene Nederlandse Diamantbewerdersbond, 1940-1955
- 88 Amsterdamse Vereniging van Winkeliers in juwelen - goud - zilver en uurwerken, 1941-1942
- 89 Beurs voor de Diamanthandel, Vereniging, 1940-1955
- 90 B.J.B.O.A. internationale handelsfederatie van fabrikanten, grossiers en detaillisten in bijouteriën, goud- en zilverwerken, 1942
- 91 Federatie Goud en Zilver ter behartiging van de belangen van de handel in gouden en zilveren werken, 1940-1955
Na 1947 geheten Federatie Goud en Zilver
- 92 Internationale Commissie voor Diamanthandel en Nijverheid afdeling België en de Sous-Commission Diamantaire, 1946-1948
- 93 Koperen Stelenfonds, bond voor diamantbewerders, 1940-1953
- 94 Nederlandse Vereniging van Exporteurs en Importeurs van Diamant, 1953-1955
- 95 Nederlandse Vereniging van Winkeliers in Juwelen-Goud-Zilver en Uurwerken, 1940-1942

96-103 Correspondentie met Hoofd-, Vak- en bedrijfspgroepen in de (diamant)industrie 1942-1950 1 pak, 4 stukken en 4 omslagen

- 96 Vakgroep Diamantindustrie en Ondervakgroep Slijpdiamantfabrikanten van de Bedrijfspgroep Diamant- en Edelmetaalindustrie, 1943-1949, 1 pak
- 97 Vakgroep Detailhandel in Gouden en Zilveren Uurwerken en Juwelen, 1949, 3 stukken
- 98 Vakgroep Edelmetaalindustrie, 1945-1947
- 99 Vakgroep Groothandel in Diamant en Edele Metalen, 1944-1950

- 100** Ondervakgroep detailhandel in gouden en zilveren werken en juwelen, 1942-1946
- 101** Ondervakgroep Groothandel in Edele Metalen, 1942-1948
- 102** Hoofdgroep Industrie, 1942-1948
Met stukken van de Hoofdgroep Industrie door N.R.H. van Essen als secretaris van de Bedrijfsgroep Diamant- en Edelmetaalindustrie ontvangen
- 103** Bedrijfsgroep Chemische Industrie, 1942, 1 stuk
- 104-134** Correspondentie met Duitse instellingen of functionarissen 1942-1951 15 omslagen en 25 stukken
- 104** Beauftragte für das Post- und Fernmeldewesen, 1942, 1 stuk
- 105** Beauftragten der Reichskommissär für die Stadt Amsterdam en für die Provinz Gelderland, 1941-1944
- 106** Bevollmächtigte, Deutsche - beim Reichsdiamantbüro, 1944, 4 stukken
- 107** Bozenhardt, A., 1951, 1 stuk
- 108** Deutsche Generalstaatsanwalt in den besetzten Niederländische Gebieten, 1944, 1 stuk
- 109** Deutsche Handelskammer für die Niederlande, 1940-1942
- 110** Deutsche Revision und Treuhand Aktien Gesellschaft, 1942 en 1951
- 111** Einsatzleiter beim Telephonamt Amsterdam, 1944-1945, 5 stukken
- 112** Einsatzstab der Dienststellen des Reichsleiters Rosenberg für die westliche besetzte Gebiete und die Niederlande, 1942-1943
- 113** Generalkommissar Zur Besetzte Gebiete, 1943, 1 stuk
- 114** Geschäftsstelle für Verwaltung feindlicher Warenlager, 1941
- 115** Inspektor Frese, 1944, 1 stuk
- 116** Instandsetzungs- und Sammelstelle Ln. (Wehrmachtinstelling), 's-Gravenhage, 1942
- 117** Kanitz, Herr, 1943, 1 stuk
- 118** Kriegsverwaltungsrat T.U. Lemberg, 1941
- 119** Lagerführer des Lagers Westerbork-Hooghalen, 1943, 2 stukken
- 120** Neumetzger, Herr H., 1940, 2 stukken
- 121** Oberkommando des Heeres, 1943, 1 stuk
- 122** Oberzollinspektor H. Guth, Leiter des Devisenschutzkommandos, 1945
- 123** Obersturmführer Meyer, Vught, 1944, 3 stukken
- 124** Omnia Treuhandgesellschaft G.m.b.H., 1942-1944
Zie ook inventarisnummer 20.
- 125** Polizeimeister Bannert, Amsterdam, 1944, 1 stuk
- 126** Referenten van de Omnia Treuhandgesellschaft G.m.b.H., 1942-1944
Geordend op naam van de referent
- 127** Regierungsrat Amelung, 1943, 2 stukken
- 128** Sicherheitspolizei, Herr Befehlshaber der, 1943, 1 stuk
- 129** SS-Hauptsturmführer Wörlein, 1943, 1 stuk
- 130** SS-Wirtschafts-Verwaltungshauptamt, 1944, 1 stuk
- 131** Treuhänder H. Stahlberg, W. Frensel, 1941-1948
- 132** Verwaltungstreuhänder A. Treibs, 1943-1944
- 133** Wirtschaftsprüfstelle, 1942-1944
- 134** Zentralstelle für jüdische Auswanderung, 1942-1944
- 135-139** Algemene correspondentie met diverse instellingen en personen, ingekomen en minuten van uitgaande brieven, per materiële eenheid alfabetisch geordend op naam van afzender/geadresseerde 1940-1955 3 pakken en 2 omslagen
- 135** 1940-1941, 1 omslag

	136	1942-1945	
	137	1946-1948	
	138	1949-1954	
	139	1955, 1 omslag	
140	Weekrapporten		
	1940-1941		1 omslag
141	Maandrapporten		
	1941-1944, 1949		1 omslag

2 NAAR ONDERWERP INGEDEELDE STUKKEN

2.1 INSTANDHOUDING VAN DE ORGANISATIE

2.1.1 ORGANISATIE

- 142** Verslag betreffende de organisatie en werkzaamheden van het rijksbureau [1942] 1 stuk
- 143** Stukken betreffende de (re)organisatie van het Rijksbureau 1943-1947, 1953 1 omslag
- 144** Correspondentie met het Ministerie van Economische Zaken betreffende adviesinwinning door de Commissie van Advies inzake Administratieve Rechtspraak over procedures en taakuitvoering bij het Rijksbureau 1949 3 stukken

2.1.2 FINANCIËN

- 155-156** Grootboeken betreffende financiële inkomsten en uitgaven 1940-1948 2 delen
- 155** 1940-1943
- 156** 1944-1948
- 157** Grootboek en journaal betreffende financiële inkomsten en uitgaven 1951-1952 1 deel
- 158** Maand-, kwartaal- en jaarbegrotingen over de jaren 1941-1955 1941-1955 1 pak
- 159** Jaarrapporten van de Accountantsdienst van het Ministerie van Economische Zaken betreffende het Rijksbureau over de jaren 1942 tot en met 1949 en 1954 1944-1951, en 1955 1 omslag
- 160** Balansen, verlies- en winstrekening en overzichten van besteding van kredieten over 1943, 1945-1948 1944-1949 1 omslag
- 161** Maandstaten betreffende inkomsten en uitgaven van het Rijksbureau 1954-1955 1 omslag

2.1.3 ADMINISTRATIE EN ARCHIEF

- 145** Voorlopige instructies voor een op te richten Rijksbureau voor Diamant, door haar eerste directeur, A.H.W. Hacke, opgesteld of ontvangen [1940] 1 omslag
- 146** Stukken betreffende de wijze van beoordeling en behandeling van diverse soorten vergunningaanvragen [z.j.] 2 stukken
- 147** Rapport betreffende de diamantadministratie [z.j.] 1 stuk

-
- 148** Stukken betreffende de inrichting voor het kaartsysteem van getaxeerde diamant met modellen van kaarten [z.j.] 1 omslag
- 149** Notities en richtlijnen betreffende afgifte van vereffeningscertificaten door het Rijksbureau 1940 2 stukken
- 150** Rapport betreffende wijziging in de inzending van bescheiden door bij het Rijksbureau ingeschreven handelaren 1943 1 stuk
- 151** Stukken betreffende de (re)organisatie van de diamantboekhouding vóór het van kracht worden van het girale stelsel [z.j.], 1946-1947 1 omslag
Voor "girale stelsel" zie inventarisnummer 285
- 152** Rapport van de Centrale Accountantsdienst van het Ministerie van Financiën betreffende de diamantvoorraad-administratie van het Rijksbureau. 1949 1 omslag
- 153** Correspondentie met het Ministerie van Economische Zaken betreffende het verzoek van de Commissie Onderzoek Overheidsbemoeiingen aan de Accountantsdienst tot rapportage over de werkzaamheden bij het Rijksbureau. 1949 2 stukken
- 154** Stukken betreffende de administratieve verantwoording van waardedocumenten, afkomstig van de Accountantsdienst van het Ministerie van Economische Zaken 1954-1955 4 stukken

2.1.4 GEBOUWEN EN MATERIEEL

- 162** Stukken van de vereniging "Beurs voor de Diamanthatel" betreffende de begroting en inrichting van de administratie 1942 3 stukken
Zie ook inventarisnummer 89
- 163** Stukken betreffende het huren van lokalen van de Vereniging "Beurs voor de Diamanthatel" door het Rijksbureau 1944, 1949 2 stukken

2.1.5 PERSONEEL

Zie ook inventarisnummer 31

- 164** Verklaringen van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart voor personeelsleden van het Rijksbureau betreffende bewegingsvrijheid voor hun beroepsuitoefening 1943 1 omslag
- 165** Stukken betreffende het personeelsbeheer 1943, 1946-1955 1 omslag
- 166** Stukken betreffende de nevenwerkzaamheden van de directeur, N.R.H. van Essen

1947-1950 1 omslag

- 167** Correspondentie met het Ministerie van Economische Zaken en de Economische Controledienst betreffende hervatting van de werkzaamheden door controleambtenaren voor het Rijksbureau.
1950 2 stukken

2.2 TAAKUITOEFENING

2.2.1 TAAKUITOEFENING OP BASIS VAN DE DISTRIBUTIEWET 1939, DE PRODUCTBESCHIKKING(EN) EN DE DISTRIBUTIEBESCHIKKING(EN)

2.2.1.1 VOORBEREIDING EN UITVOERING VAN DE REGELGEVING EN HET DISTRIBUTIEBELEID IN HET ALGEMEEN

- 168** Stukken betreffende de totstandkoming en wijziging van de Diamantbeschikkingen 1940 nr 1, 1948 en 1954
1940, 1948, 1954 1 omslag
- 169** Concept-"Edelsteen- en Paardenbeschikking 1943/4 nr. 1"
1943-1944 1 omslag
- 170** Stukken betreffende het voorontwerp van wet op de bedrijfsschappen
1945-1946 1 omslag
- 171** Circulaires van het Rijksbureau betreffende de diamantbeschikkingen 1948 en 1954
1948, 1954 2 stukken

2.2.1.3 INSCHRIJVING VAN ONDERNEMINGEN

Zie inventarisnummers 201 en 202

- 172** Staat met gegevens over bedrijven voor industriediamant in Amsterdam
[z.j.] 1 omslag
- 173** Registers en lijsten van ingeschreven fabrikanten, handelaren, commissionairs, industriegebruikers en overzetters in diamant
[z.j.], 1940-1943 1 pak
- 174** Lijsten met overzichten van slijpers, zagers, verstellers, snijders, kloviers, leden van vakgroep 10, eigenwerkmakers en werkgevers en hun personeel over 1939-1941
1941 1 omslag
- 175** Stukken betreffende van Duitse arbeid vrijgestelden, beroepsverklaringen, weggevoerde personen en 'Verwalters'
1942-1943 1 omslag
- 176** Stukken betreffende maatregelen omtrent het verschijnsel "entrepreneurs" in de diamantindustrie, inzake inschrijvingen en bewerkingsvergunningen
1946, 1951-1952 1 omslag
- 177** Staten van de Centrale Dienst voor de Economische Controle betreffende inschrijvingen van diamantondernemingen
1948 1 omslag

- 178** Correspondentie met diamantbedrijven betreffende verzoeken om inschrijvingen en vergunningen ingevolge de Diamantbeschikkingen 1948 en 1954, alfabetisch geordend
1948-1955 1 pak
- 2.2.1.4 ONDERZOEK NAAR VOORRADEN, PRODUCTIE, VERWERKING EN GEBRUIK**
- 182** Voorraadopgaven en saldijsten van diamant
1941-1942 3 stukken
- 183** Grootboeken betreffende ontvangen, uitgegeven en in voorraad zijnde diamant door en bij het rijksbureau
1942-1945 2 delen
- 184-189** Voorraadregisters
1942-1947 4 banden en 2 omslagen
- 184** ruwe diamant en industriediamant, band I 1942-1945, 1 band
  - 185** ruwe diamant en industriediamant, band II 1942-1946, 1 band
  - 186** 1947, geslepen diamant, 1 omslag
  - 187** band I 1942, 1 band
  - 188** band II 1942-1946, 1 band
  - 189** 1947, 1 omslag
- 190** Staten betreffende in- en export en voorraad van ruwe, geslepen -en industriediamant
1945-1946 1 omslag
- 191** Register betreffende waardeberekening van geslepen diamant, 'nieuwe stock'
1946 1 deel
- 192** Register met maandoverzichten van voorraadopgaven en geschatte exportopbrengsten van ruwe diamant per diamantbedrijf, 1947
maand-, kwartaal- en jaaroverzichten van de productie in karaten betreffende ruwe en geslepen diamant per diamantbedrijf, 1948
overzicht van voorraden en kredieten per diamanthandelaar per 01-01-1948 en 30-04-1948, 1948
overzicht van betaalde bedrijfvergunningen, 1948
maandoverzichten betreffende de voorraad aan drukwerken voor de boekhouding met vermelding van uitgifte aan de diverse diamanthandelaren over 1948 en 1949, 1947-1949
1947-1949 1 deel
- 193** Overzichten van voorraden van ruwe en geslepen diamant met deviezenwinstberekening
1945-1951 1 pak
- 194** Stukken betreffende de deviezenvoorraad en -winst en controle op de diamantvoorraden
1949-1951 1 omslag
- 195** Register met produktie-overzichten van karaten van ruwe en geslepen diamant per maand per diamantbedrijf
1949-1952 1 deel

- 196** Register van maandoverzichten met vermelding van voorraden, in- en exporten van geslepen en ruwe diamant in guldens en maandoverzichten van aan handelaren verstrekte en nog in voorraad zijnde formulieren 1950-1952 1 deel
- 197** Correspondentie met het Ministerie van Economische Zaken betreffende de uitvoer van ongezette, geslepen diamant 1954 3 stukken
- 2.2.1.8 VERLENEN VAN VERGUNNINGEN**
- 198** Uitgaande brief aan de Nederlandse Vereniging van Winkeliers in Goud en Zilver betreffende de uitvoering van de Distributiewet 1939 ten aanzien van vergunning voor het verkopen en zetten van losse diamanten, minuut 1940 1 stuk
- 199-200** Registers met overzicht van verstrekte verkoopvergunningen 1940-1944 1 omslag
199 okt 1940 - dec 1942
200 jan 1943 - mei 1944
- 201-202** Stukken betreffende het aanvragen van en het verlenen van vergunning tot overzetten, gebruiken, vervoeren, (ver)kopen, exporteren, en bezitten van diamant en diamantgereedschap en opgaven van aankopen en bezittingen plus het inschrijven en schrappen van diamantbewerkende, -verwerkende, en -gebruikende bedrijven en industrieën 1940-1948 2 pakken
201 A-O
202 P-Z
 Zie ook rubriek 2.2.1.3 "Inschrijven van ondernemingen".
- 203** Formulieren en modellen van formulieren, conceptvergunningen, soorten vergunningaanvragen betreffende de werkzaamheden van het Rijksbureau en een opsomming van voorschriften voor diamantbewerking en -export 1940-1955 1 omslag
- 204** Correspondentie met de controleur van de Waarborg en Belasting op Gouden en Zilveren Werken betreffende de door het Rijksbureau uitgevaardigde circulaires over vergunningverlening voor het uitbreken en overzetten van diamant 1941 1 omslag
- 205** Register met verleende vergunningen voor het kopen en bewerken van diamant 1942-1944 1 deel
- 206-211** Registers van op het Rijksbureau ontvangen en uitgegeven diamant 1942-1946 6 delen
206 ruwe diamant ontvangen, juni 1942 - februari 1945
207 ruwe diamant uitgegeven, mei 1942 - november 1944
208 geslepen diamant ontvangen, juni 1942 - februari 1945
209 geslepen diamant uitgegeven, augustus 1942 - augustus 1946
210 industriediamant ontvangen, april 1942 - december 1945
211 industriediamant uitgegeven, augustus 1942 - mei 1946

212-215	Registers van aan- en verkoop van diamant, met vergunningsnummers 1942-1947	4 delen
212	13 april 1942 - 15 maart 1944	
213	16 maart 1944 - 29 maart 1946	
214	1 april 1946 - 15 juli 1947	
215	30 juli 1947 - 29 dec. 1947	
216-218	Registers van mutaties in het bezit van diamanten 1942-1947	3 delen
216	april 1942 - juli 1943	
217	augustus 1943 - juni 1944	
218	juli 1944 - mei 1947	
219	Stukken betreffende de regeling van fiduciaire eigendomsoverdracht aan de Nederlandse Bank N.V. door middel van schriftelijke afleveringsvergunning door het Rijksbureau 1943	2 stukken
220	Correspondentie met juweliërs en belangenorganisaties in juwelen en edele metalen betreffende het afgeven van zetvergunningen voor de recuperatie en vrijgave van geregistreerde diamant 1946-1950	1 omslag
221-223	Registers van in bewerking zijnde diamanten onder vermelding van vergunningnummers, namen van bedrijven, het aantal karaten en datum van vergunningverlening 1947-1954	3 delen
221	sept. 1947 - juni 1949	
222	juni 1949 - mrt. 1951	
223	mrt 1951 - juni 1954	
224	Ingekomen brief van I. Bunker, jurist, betreffende een verzoek aan het C.D.I.U. om vergunning tot uitvoer van in beslag genomen diamanten van een uit Duitsland gevluchte joodse weduwe 1949	2 stukken
225-227	Registers van uitgegeven vergunningensets voor in- en uitvoer 1949-1954	3 delen
225	1949-1953	
226	1953-1954	
227	1955	
228	Correspondentie met in- en exporteurs van (half)edelstenen en andere bedrijven, zijnde niet-diamantbedrijven, betreffende de toezending van invoervergunningen, alfabetisch geordend 1952-1955	1 pak

2.2.1.9 INNING VAN BIJDAGEN, INSCHRIJVINGS- EN CONSENTGELDEN

179-180	Registers van ontvangen consentgelden 1940-1944	2 omslagen
179	dec 1940 - mrt 1942	
180	apr 1942 - mei 1944	

- 181** Registers met overzichten van betaalde heffingen door diamantbedrijven betreffende het bezit van molens, het bezit van een rekening, boeten en de verkoop van vereffeningsof export-certificaten, blocs en formulieren
1941-1944 1 pak

2.2.2 UITVOERING VAN AAN HET RIJKSBUROU GEDELEGEERDE TAKEN

2.2.2.1 REGELING VAN DE IN- EN UITVOER

- 258-260** Registers met contingentenoverzichten van voor export bestemde geslepen, ruwe- en industriediamant, diamantgereedschappen, veredelingstransacties en reparaties
1945-1949 3 delen
- 258** 1945-1947
- 259** 1948-1949
- 260** 1948-1949
- 261** Register met contingentenoverzichten van voor import bestemde ruwe slijp-, geslepen- en industriediamant en diamantgereedschappen
1947-1950 1 deel
- 262-266** Registers in- en uitvoer
1947-1954 5 delen
- 262** Met vermelding van bedragen in guldens 1947-1952
- 263** Met vermelding van bedragen in guldens en van karaten 1953-1954
- 264** Met vermelding van karaten en vergunningnummers 1951-1952
- 265-266** Met nummers van in- en exportvergunningen en opgaven van diamantgewichten en minimumdeviezenopbrengst per diamanthandelaar (controle-rekening-register)1947-1953
- 265** januari 1947 - augustus 1949
- 266** september 1949 - februari 1953
- 267-270** Registers met contingentenoverzichten van voor im- en export bestemde geslepen, ruwe en industriediamant, gereedschappen en verdelings- en reparatietransacties
1950-1952 4 delen
- 267** 1950
- 268** 1950
- 269** 1951-1952
- 270** 1951-1952
- 271** Register van contingenten van voor export bestemd goud, zilver en platina, gezet met edel- en halfedelstenen
1950-1955 1 deel
- 272** Register van contingenten van voor import bestemde ruwe slijp-, industrie- en geslepen diamant, import van half edelstenen, synthetische stenen en gereedschappen
1951-1953 1 deel
- 273** Register met contingentenoverzichten van voor im- en export bestemde geslepen diamant, ruwe - en industriediamant
1952-1953 1 deel

- 274** Register van contingenten van voor export bestemde geslepen - , ruwe slijp- en industriediamant, diamantpoeder, gereedschappen en veredelingstransacties 1953 1 deel
- 275** Register van contingenten van voor im- en export bestemde geslepen diamant, ruwe diamant, industriediamant en gereedschappen 1954-1955 1 deel
- 276** Register van contingenten van voor export bestemde geslepen - , ruwe slijp- en industriediamant, diamantpoeder en gereedschappen, veredelingstransacties en reparatie en overzichten van verkoop van geslepen diamant aan niet-ingezetenen 1954-1955 1 deel
- 277** Register van contingenten van voor import bestemde ruwe diamant, slijpdiamant, industriediamant, geslepen diamant en halfedelstenen 1954-1955 1 deel

2.2.2.1.1 Niet naar specifieke landen ingedeeld

- 278** Staten betreffende in- en export en voorraad van ruwe, geslepen -en industriediamant 1945-1946 1 omslag
- 279** Correspondentie met diverse personen, bedrijven en instellingen betreffende de in- en uitvoer van diamant en de daarvan afgeleide producten, alfabetisch geordend op naam van afzender/geadresseerde 1945-1950 1 pak
- 280** Correspondentie met de Centrale Dienst voor In- en Uitvoer en de Inspectie der Invoerrechten en Accijnzen betreffende controle op in- en uitvoer van diamant 1945-1952 1 omslag
- 281** Stukken betreffende het werk van de Diamant In- en Export Commissie, ontvangen en gevormd door N.R.H. van Essen als voorzitter en als directeur 1945-1954 1 omslag
- 282** Ingekomen brieven van de C.D.I.U. en handelsmaatschappijen betreffende de invoer van slijpschijven 1946-1947 1 omslag
- 283** Maandstaten en een jaaroverzicht (1949) betreffende im- en export van diamant, met totaaloverzichten van de gehele industriële in- en uitvoer over 1946-1954 1946-1955 1 pak
- 284** Stukken betreffende de planning van im- en export 1945-1948 1 omslag
- 285** Stukken betreffende bemoeienissen met het deviezengirosysteem en het switchsysteem 1947-1952 1 pak

Het deviezengirosysteem (ingevolge artikel 2, lid 2 van de Diamantbeschikking) was een controlesysteem voor het Rijksbureau t.a.v. de girorekeningen van diamanthandelaren om toegekende deviezen niet verloren te laten gaan, im- en export te reguleren en grip te houden op de voorraadvorming. Het "switch"-systeem was een door deviezenbanken toegelaten systeem van transacties van exporteurs naar de U.S.A. (Zie ook inventarisnummer 332)

- 286** Stukken van de voorzitter van de Diamant In- en Export Commissie, betreffende het toekennen van een onderscheiding en het aanstellen en aftreden van commissieleden
1948 en 1951 1 omslag
N.R.H. van Essen was voorzitter van de D.I.E.C.
- 287** Stukken betreffende de liberalisatie van diamant in het West-Europese handelsverkeer
1949 1 omslag
- 288** Correspondentie met de firma J. Laborie, D. Landau, de C.D.I.U. en de Amsterdamse Bank N.V. betreffende oprichting en activiteiten van de N.V. Hollandse Diamanthandel door de Amerikaanse firma Landau als distributievevestiging te Amsterdam
1949-1950 1 omslag
- 289** Stukken betreffende de publicatie van in- en exportgegevens van diamant door het Centraal Bureau voor de Statistiek
1949, 1954 1 omslag
- 290** Periodieke rapporten van de Accountantsdienst van het Ministerie van Economische Zaken betreffende de controle van de administratie van in- en uitvoervergunningen van het Rijksbureau, bestemd voor het C.D.I.U., afschriften
1949-1955 1 omslag
- 291** Uitgaande brieven aan het secretariaat van de Diamantcommissie betreffende een voorstel tot voorlichting door de Diamant In- en Export Commissie met betrekking tot beschikbaarstelling van geslepen diamanten, minuten
1953 2 stukken
- 292** Staten betreffende de deviezenwinst van industriediamant, voorraadcijfers, in- en exportcijfers van industriediamant, geslepen diamant en ruwe slijpdiamant, met lijst van ex- en inport met België
1953-1954 1 omslag

2.2.2.2 Naar specifieke landen ingedeeld

- 293** Correspondentie met de Hoofdgroep Industrie, het Ministerie van Economische Zaken en enkele diamantbedrijven betreffende de totstandkoming van een tolunie met België en Luxemburg met enkele publikaties betreffende de totstandkoming van een Tolunie met de Benelux
1946-1949 1 omslag
- 294** Stukken betreffende de diamanthandel met België en de problemen in de Belgische diamantindustrie
1946-1951 1 omslag
- 295** Uitgaande brieven aan het sekretariaat van de Diamantcommissie betreffende het voorstel van de Diamant In- en Export Commissie over adviesuitbrenging aan de

-
- Diamantcommissie inzake verbetering van het handelsverkeer met België, minuten
1953 3 stukken
- 296** Correspondentie met het Ministerie van Economische Zaken betreffende de in- en
uitvoer naar Engeland
1948 3 stukken
- 297** Stukken betreffende de export naar Engeland in het kader van de Home-Trade
contingentering van diamant
1949-1950 1 omslag
- 298** Stukken betreffende de regeling van het handelsverkeer met België en Finland
1948-1950 1 omslag
Hierin enkele stukken van K.L. Fehr als sekretaris van de Ondervakgroep Groothandel in Diamant
- 299** Stukken betreffende de situatie in de Israëliësche diamantindustrie en een mogelijk
onder de prijs verkochte partij diamant aan Israël
1950 2 stukken
- 300** Correspondentie met het Ministerie van Economische Zaken, de Amsterdamse
Bank B.V. en enkele diamantbedrijven betreffende de frustrering van de
liberalisatiemaatregelen met betrekking tot diamanten en andere edelstenen in de
O.E.E.S.-landen
1954 1 omslag
- 301** Correspondentie met het Ministerie van Economische Zaken en H.M. Nijkerk,
diamanhandelaar, betreffende de export van ruwe diamant naar Palestina
1948 1 omslag
- 302** Stukken betreffende de situatie en concurrentiepositie in de Duitse
diamantindustrie en de diamanthandel met West-Duitsland
1948-1952 1 omslag
- 303** Stukken betreffende de import van diamant uit Zuid-Afrika
1950 1 omslag
- 2.2.2.2 VORDEREN VAN VOORRADEN**
- 235** Uitgaande brieven aan handelaren en Duitse instellingen betreffende de inlevering
van diamant(gereedschap), minuten
1942-1943 1 omslag
- 236** Correspondentie met de Amsterdamsche Bank en het Departement van Handel,
Nijverheid en Scheepvaart betreffende vordering en taxatie van diamant
1942-1944 1 omslag
- 237** Uitgaande brief aan het Rijksbureau voor Rubber betreffende taxatie van
gevorderde diamanten, minuut
1943 1 stuk
- 238** Correspondentie betreffende het vorderen van diamant van de Braziliaanse firma's
Baretto de Araujo en Marcolino Pina en de betaling van schadevergoeding hiervoor
1943-1955 1 omslag
voorbeelddossier

- 239** Machtigingen van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid & Scheepvaart ten behoeve van het rijksbureau voor het vorderen van ruwe diamant met afschriften van taxaties van aan het rijksbureau ter hand gestelde partijen ruwe diamant
1944 1 omslag
- 240** Correspondentie met ministeries en de Nederlandse Bank N.V. betreffende het beheer en de verkoop van inbeslaggenomen sieraden en diamanten van landverraders en Duitsers door de Nederlandse Bank en het Nederlandse Beheersinstituut
1949 1 omslag
- 2.2.2.4 BEMOEIENIS INGEVOLGE DE VERORDENING "VERWIJDERING VAN JODEN UIT HET BEDRIJFSLEVEN"**
Zie ook inventarisnummer 326.
- 306** Staat met namen van Joden en niet-Joden
[z.j.] 4 stukken
- 307** Briefwisseling met het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart betreffende benoemingen van bewindvoerders (beheerders)
1940-1944 1 omslag
Zie ook inventarisnummer 91.
- 308** Lijsten van naar concentratiekampen gedeporteerde Joodse eigenaars van diamantbedrijven en diamantwerkers, van liquidatiebemiddelaars en geliquideerde firma's (Stahlberg)
[z.j.], 1942 3 stukken
- 309** Stukken betreffende het "wekelijks wisselen van de Joodse diamantbewerkers"
1942 2 stukken
- 310** Staten van in Berlijn gewogen diamanten toebehorend aan Joodse en niet-Joodse firma's
1944 3 stukken
- 311-312** Voorraadstaten betreffende elders berustende diamanten
1944 2 omslagen
- 311** Staten met opgaven van in Berlijn gewogen diamanten van Joodse en niet-Joodse firma's 1944
- 312** Staat met opgave van de Incasso-Bank N.V. van in onderpand zijnde diamanten bij enkele diamantbedrijven 1944
- 2.2.2.5 UITVOERING BEDRIJFSVERGUNNINGENBESLUIT 1941**
- 241** Stukken betreffende advisering door de Ondervakgroep Groothandel in Diamant aan het Rijksbureau inzake het verlenen van bedrijfsvergunningen
1943-1950 1 omslag
- 242** Correspondentie met het Ministerie van Economische Zaken (Departement van Handel, Nijverheid & Scheepvaart) betreffende de uitvoering en de toepassing op 'entrepreneurs' van het Bedrijfsvergunningenbesluit 1941
1944-1949 1 omslag

- 243** Stukken betreffende de intrekking van de bedrijfsvergunning van de firma Teeboom
1946 1 omslag

2.2.2.6 SAMENWERKING MET DE BEDRIJFSORGANISATIES

- 313** Contributielijsten van de Bedrijfsgroep Diamant & Edelmetaalindustrie
1942-1943 1 omslag
N.R.H. van Essen, directeur van het Rijksbureau, was hiervan secretaris

- 314** Stukken betreffende de Algemene Juweliersvereniging, de Bedrijfsgroep Diamant- & Edelmetaalindustrie, de Vakgroep Diamantindustrie, de Ondervakgroep Slijpdiamantfabrikanten en de Ondervakgroep Groothandel in Diamant
1942-1943 1 omslag

- 315** Stukken door N.R.H. van Essen ontvangen in zijn functies van secretaris van de Bedrijfsgroep Diamant- en Edelmetaalindustrie en de Vakgroep Diamantindustrie betreffende een op te richten wachtgeldfonds voor ontslagen werknemers in de diamantindustrie en herplaatsing van arbeiders in de diamantindustrie in het kader van het "Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945"
1946 1 omslag

- 316** Stukken betreffende de regeling van wachtgeld, vakantiedagen, ontslag en het instellen van vertrouwensinstanties in de diamantindustrie in het kader van het "Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945"
1946-1947 1 omslag
Met notulen van vergaderingen opgemaakt of ontvangen door N.R.H. van Essen in zijn functie van 1946 1 omslag

2.2.2.7 MEDEWERKING AAN DE AFWIKKELING VAN OORLOGSGEVOLGEN

- 244** Staten met overzicht van namen van personen en bedrijven waarvan de diamantvoorraden in Duitse handen zijn gekomen
1943-1944 1 omslag

- 245** Correspondentie met H.W. Nagel, Verwalter en mr Korthals Altes betreffende schadevergoeding voor goederen en gereedschappen, destijds opgeslagen in het gebouw van de N.V. Maatschappij tot Exploitatie van Diamantslijperijen en Onroerende Goederen te Amsterdam die tijdens het beheer van H.W. Nagel mogelijk naar Duitsland vervoerd zijn
1944-1949 1 omslag

- 246** Correspondentie met de Amsterdamse Bank N.V. betreffende het door haar aan Guth, liquidationstreuhänder, tijdens de oorlog uitgeleverde en na de oorlog ingeleverde diamant
1945 1 omslag

- 247** Uitgaande brief aan de commissaris-generaal voor de Nederlandse economische belangen in Duitsland betreffende de opsporing van Amsterdamse diamantvoorraden in Duitsland, minuut
1945 1 stuk

- 248** Correspondentie met de Adviescommissie voor Rechtsherstel en Beheer te

-
- Amsterdam betreffende de aanstelling van bewindvoerders over diamantbedrijven
1945 1 omslag
- 249** Correspondentie met enkele ministeries, mr Zadoks en enkele diamantbedrijven
betreffende de Nederlandse claim op Duitse industriële apparatuur
1945-1946 1 omslag
- 250** Correspondentie met enkele ministeries, de Amsterdamse Bank N.V., de Stichting
Bewindvoering Afwezigen en Onbeheerde Nalatenschappen en
belangenorganisaties in het diamantwezen betreffende schadevergoeding voor
geroofde diamanten
1946-1949 1 omslag
- 251** Stukken betreffende teruggave van gerecupereerde diamant, toebehorend aan
buitenlanders
1946-1954 1 omslag
- 252** Stukken betreffende de "sleutelgeschiedenis" en de roof van de Nederlandse
diamantvoorraden
1947 3 stukken
- 253** Correspondentie met het Bureau Oorlogsbuit van het Ministerie van Financiën en
twee diamantfirma's betreffende teruggave van diamant
1948 1 omslag
- 254** Ingekomen brief van K.L. Fehr, advocaat en procureur, betreffende
schadeloosstelling van diamantairs die de Omnia of A. Treibs tijdens de bezetting
als beheerder of liquiditeur hadden
1948 1 stuk
- 255** Stukken betreffende de oprichting van een stichting ter recuperatie van diamant uit
Duitsland
1948-1949 1 omslag
- 256** Correspondentie met het Ministerie van Economische Zaken, het C.D.I.U.,
advocaten, het Bureau Herstelbetalings- en Recuperatiegoederen, de Inspectie der
Belastingen, het Nederlands Beheersinstituut, de Britse Ambassade, juweliërs en
diamantairs betreffende teruggave van gerecupereerde diamant uit Duitsland
1948-1951 1 omslag
- 257** Ingekomen brief van het Ministerie van Economische Zaken betreffende een artikel
in het Zwitserse blad "Die Weltwoche" en de Neurenbergse krant "Wochenend"
betreffende diamantverkopen in de Nederlandse diamanthandel tijdens de
bezettingstijd, met bijlagen
1950 1 stuk
- 2.2.2.8 MEDEWERKING AAN DE UITVOERING VAN HET MARSHALLPLAN**
- 304** Circulaires van de Centrale Dienst voor In- en Uitvoer met richtlijnen voor de
uitvoering van het Marshall-plan
1948 1 omslag
- 305** Stukken betreffende de samenstelling van een economisch programma op lange
termijn voor Nederland en de Benelux in het kader van de Marshall-hulp

1948 1 omslag

2.2.2.9 BEVORDERING VAN DE DIAMANTINDUSTRIE

- 317** Stukken betreffende arbeidsverhoudingen, loonregelingen en sociale voorzieningen in de diamantindustrie onder meer gevormd door N.R.H. van Essen als secretaris van de Bedrijfsgroep Diamant- en Edelmetaalindustrie 1940-1941, 1945-1947 1 omslag
- 318** Verslag betreffende de organisatie van de Amsterdamse diamantnijverheid en -handel [1942] 1 stuk
- 319** Rapport aan de Nederlandse Ambassade betreffende een project tot herstel, reorganisatie en wederopbouw van de Nederlandse diamantnijverheid van M. Salomons te Antwerpen 1945 1 stuk
- 320** Stukken betreffende de wederopbouw van de Amsterdamse Diamantnijverheid 1945 1 omslag
- 321** Stukken van de Economische Voorlichtingsdienst van het Ministerie van Handel & Nijverheid betreffende de situatie van de Amsterdamse diamantindustrie 1945 1 omslag
- 322** Stukken betreffende publicaties over de na-oorlogse situatie in de diamantindustrie 1945-1946 1 omslag
- 323** Stukken gevormd en ontvangen door N.R.H. van Essen als bestuurslid van de "Stichting Amsterdams Opleidingsinstituut voor Diamantbewerkeren" ("Leerlingencommissie in de Diamantindustrie"), met lidmaatschapsbescheiden van Th.I. Gruppings als bestuurslid van de leerlingencommissie in de diamantindustrie en de Algemene Juweliers Vereniging 1925-1939 (1925-1939)1945-1951 1 pak
- 324** Stukken betreffende de regeringsopdracht van J. Lopes Cardozo in de Verenigde Staten voor het geven van inlichtingen en het doen van onderzoek inzake de Amsterdamse diamantindustrie 1946 3 stukken
- 325** Verslag van het Internationaal Congres voor Diamanthatel & Nijverheid te Antwerpen, gehouden in juli 1946 1946 1 omslag
- 326** Verklaring van de voorzitter van de Vakgroep Diamant- en Edelmetaalindustrie betreffende de oprichting van een kamp voor Joodse diamantairs te Bergen-Belsen en de bevoorrading ervan voor de instandhouding van de Amsterdamse diamantindustrie tijdens de oorlog 1946 1 stuk
- 327** Stukken van de Diamant In- en Export Commissie betreffende de totstandkoming van een internationaal handelsverkeer, de mogelijke stagnatie van aankoop van ruwe diamant en de gevolgen voor de Amsterdamse diamantindustrie

- 1946
N.R.H. van Essen was voorzitter van de D.I.E.C. 1 stuk
- 328** Stukken betreffende negatieve ontwikkelingen en verbetering van de economische situatie in de diamantindustrie
1947-1955 1 omslag
- 329** Staten met opgaven van leerlingen en werknemers in de diamantindustrie, weergegeven per diamantbedrijf, afkomstig van de Algemene Nederlandse Diamantbewerkersbond
1948-1951 1 omslag
Door N.R.H. van Essen ontvangen als secretaris van de Bedrijfsgroep Diamant- en Edelmetaalindustrie
- 330** Stukken betreffende het publiceren van artikelen door de directeur over de diamantnijverheid in Nederland
1948-1952 1 omslag
- 331** Stukken betreffende het houden van een tentoonstelling te Amsterdam
1949 1 omslag
- 332** Correspondentie betreffende het snijden van diamanten in Nederland en België naar aanleiding van publicaties in de "Jeweler's Circular Annual Report on the Diamond Industry"
1950-1952 1 omslag
- 333** Krante-artikelen betreffende (het Amerikaans oordeel over) diamantsmokkel (en het switchsysteem) en het leerlingenvraagstuk in de diamantnijverheid
1952 2 stukken
Zie inventarisnummer 285
- 334** Stukken betreffende de instelling, werkzaamheden en opheffing van de Commissie voor de Diamantindustrie
1952-1954 1 pak
Stukken van N.R.H. van Essen, directeur van het Rijksbureau, lid van de commissie belast met een onderzoek naar middelen ter verbetering van de toestand in de diamantindustrie
- 335** Stukken betreffende een enquête inzake kostprijsverwerking georganiseerd door de Diamantcommissie (Commissie voor de Diamantindustrie)
1953 1 omslag
- 2.2.3 UITVOEREN VAN CONTROLE EN OPLEGGEN VAN SANCTIES**
- 229** Correspondentie met de Directie van Handel en Nijverheid van het Departement van Handel, Nijverheid & Scheepvaart betreffende opsporingsambtenaren
1941 1 omslag
- 230** Rapporten van diamantcontroleurs en de Accountantsdienst van het Ministerie van Economische Zaken betreffende onderzoek bij diamantairs
1941-1943, 1952-1954 1 omslag
- 231** Maandelijkse overzichten van de werkzaamheden van opsporingsambtenaren van het Rijksbureau van de afdeling Externe Controle, Expertise en Comptabiliteit
1942-1944 1 omslag

-
232	Staten, door het Devisenschutzkommando Niederlande opgesteld, betreffende controle op diamantvoorraden bij Joodse en niet-Joodse diamantfirma's 1944-1945	1 omslag
233	Stukken betreffende het opsporen van strafbare feiten door de Centrale Dienst voor de Economische Controle 1946-1949	1 omslag
234	Controleregisters met voorraad van karaten per diamanthandelaar 1950-1954	1 deel